

Vet Aquí!

Butlletí lingüístic de la
Diputació de Girona

Octubre de 2014

NO HI HA DUBTE!

ÚS DEL GUIONET

Recordeu la frase enverinada del darrer butlletí? Era aquesta:

La tramuntana és un vent fred i sec, generalment fort, que bufa del nord o del nord-est a la Mediterrània occidental.

Hi heu detectat la incorrecció? Doncs sí, en efecte; el que hi manca és un guionet a *nord-est!*

Tingueu en compte que el **guionet** s'utilitza:

- En determinats mots compostos:
 - a) els que comencen amb el nom d'un punt cardinal:
sud-est, nord-africà
 - b) aquells en què el primer mot acaba en vocal i el segon comença per *-r*, *-s* o *-x*:
gira-sol, para-xocs, penja-robres
 - c) els que podrien presentar dificultats en la lectura si no els separéssim:
Mont-ras, pit-roig, Bell-lloc
 - d) els que porten accent gràfic en el primer element:
adéu-siau, pèl-roig, més-dient
 - e) els que no estan adaptats al català:
dalai-lama, *ex-aequo*

- Entre el prefix *no-* i un nom:

no-violència, no-res

- Després d'un prefix seguit d'un element que comença amb majúscula (*pro-Laporta*), d'una xifra (*sub-21*) o d'un símbol (*globulina anti-D*).

- En les xifres escrites amb lletres, per separar les desenes de les unitats (*seixanta-un*, *vint-i-cinc*) i les unitats de les centenes (*tres-centes setanta*).

- Per enllaçar un verb amb un pronom feble o més d'un:

obrir-los, mira-te-la

- En aproximacions numèriques (*p. 3-11*) o períodes de temps (*curs 2014-2015*).

- Per unir mots que tenen una relació entre ells, tal com ho faria una preposició:

el partit Barça-Madrid, el trajecte Girona - la Bisbal

! Fixeu-vos que el guionet, quan enllaça elements formats per un únic mot, s'escriu enganxat als dos mots (*Barça-Madrid*). En canvi, quan uneix elements formats per més d'un mot, s'escriu separat dels dos mots per un espai a banda i banda (*el trajecte Girona - la Bisbal*).

En canvi, s'escriuen **sense guionet**:

- Les paraules que tenen un prefix (tret de les que hem assenyalat en l'apartat anterior):

bescanvi, expresident, plusvàlua, sotsdirector, subdelegat, vicepresidenta

- Els mots compostos en què el primer element acaba en *-o* o en *-i*:

socioeconòmic, piscifactoria, ludicoesportiu

- Els mots compostos catalans (tret dels que hem assenyalat en l'apartat anterior):

coliflor, allioli, vistiplau, portaveu

Per tant, la frase enverinada, l'hauríem d'escriure així:

La tramuntana és un vent fred i sec, generalment fort, que bufa del nord o del nord-est a la Mediterrània occidental.

L'OSL RESPON!

IDENTITARI

Bon dia,

Acabo de llegir la paraula “identitari” en la frase “El ruc català ha esdevingut un tret identitari de la cultura catalana”. Es pot utilitzar aquesta paraula, si no surt al diccionari?

Gràcies per la vostra ajuda!

RESPOSTA

L'adjectiu *identitari*, que té el significat de ‘relatiu a la identitat’, està ben format des d'un punt de vista lingüístic (a partir del nom *identitat* i del sufix *-ari*). Per tant, tot i que no està documentat en els diccionaris de referència de la llengua catalana, sí que el podem utilitzar.

De fet, el portal lingüístic de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (ésAdir), el recull com a neologisme (això és, com una paraula nova), amb el significat de ‘relatiu o pertanyent a la identitat personal o comunitària’.

FOTOLAPSUS

Des d'aquesta secció us animem a fer-nos arribar fotografies d'incorreccions lingüístiques que detecteu en el vostre dia a dia. Ens les podeu enviar a l'adreça osl@ddgi.cat, i les publicarem en algun dels propers butlletins.

Als qui ja ho heu fet, moltes gràcies per la vostra col·laboració!

La fotografia d'aquest mes recull uns quants lapsus:

Fixeu-vos que:

1) **Clinica** s'ha d'accentuar perquè és una paraula esdrúixola. Recordeu que, tal com vam veure en el butlletí del mes de març d'enguany, el fet que estigui escrita amb majúscules no justifica que no hagi de dur accent.

2) La forma *medico-* no és un element independent, sinó que, unida a *dental*, constitueix un mot compost: **medicodental**. Recordeu que aquest tipus de mots compostos els hem d'escriure sense guionet!

3) A l'abreviatura de *telèfon*, hi falta el punt final que indica l'omissió d'una part de la paraula (aquesta funció no la fan els dos punts): **T**. Penseu que també seria correcta l'abreviatura *Tel*.

Pel que fa a les xifres dels números de telèfon, tant poden anar agrupades de dos en dos, d'acord amb l'agrupació tradicional (972 88 02 66) com de tres en tres, d'acord amb el criteri adoptat per la companyia Telefónica (972 880 266).

Per tant, un cop modificat, el cartell resultant seria aquest:

EL TAST ENVERINAT

Per acabar, us deixem amb una frase que no és del tot correcta:

Cal que signis el conveni sí estàs d'acord amb les clàusules que conté.

Veieu on és la incorrecció? En el proper *Vet Aquí!* ho descobrirem!

Des de l'Oficina de Serveis Lingüístics us animem a proposar-nos temes que us interessaria que tractéssim ens els propers butlletins, siguin de normativa (pronoms febles, relatius, etc.), de qüestions convencionals, de terminologia administrativa o de qualsevol altre àmbit d'interès per a la Diputació (informàtica, medi ambient, economia...). Podeu fer-ho per mitjà del formulari de contacte que trobareu a l'apartat «Presentació» d'aquest web.

Diputació de Girona
www.ddgi.cat

Diputació de Girona

Pujada de Sant Martí, 4-5 | 17004 Girona
Tel. 972 185 000 | Fax 972 208 088

[Avis legal](#) | [Privacitat](#) | [Accessibilitat](#)